

Puk en Muk en de Moddermannen

Avondvullend kindertoneel met liedjes

door

RUTGER LOMMERSE

Muziek

door

Maicel Copal

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.

Tel: 072 - 5 11 24 07

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **PUK EN MUK EN DE MODDERMANNEN** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **RUTGER LOMMERSE, muziek door Maicel Copal** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

© 2006 **Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv**

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (YouTube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **20** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
Telefoon (03)3.66.44.00.

E-mail: bestellen@toneelfonds.be en Website: www.toneelfonds.be.

Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

PERSONEN:

Stemmen:

Oma
Kind
Reus

Rollen:

Klaas Vaak / Hoofdman / Hoofdheks
Puk
Muk
'Kleine' mannen / Heksen / *Bosmens* / *Spinnetjes* / *Piraten* o.a.
1: Blauwbloesje
2: Snoepie
3: Roodruitje
4: Grijsje
5: Bruinbroekje
6: Bollebasje
7: Baardmans
8: Sim
9: Sam
10: Bakkebaard
11: Babbel
12: Knorrepot
13:
Tante Ans / Suikerspin / Heks / *Bosmens*
(2 à 3) Nichtjes / *Spinnetjes* / Heksen / *Bosmensen* / *Piraten*
1:
2:
3:
Ome Frits / Graad de Piraat / Heks / *Bosmens*
(2 à 3) Vrienden Ome Frits / *Piraten* / Heksen / *Bosmens*
1:
2:
3:
Moddermannen / Poppenspelers reus / *Heksen* / *Piraten*
1:
2:
3:
Trommelaars / *Bosmensen* / *Spinnetjes* / *Piraten* / Heksen
1:
2:

3:
4:
5:

Een genoemd personage speelt ook de rollen die erachter in rechtopstaande letters staan. Rekening houdend met de wensen en mogelijkheden van de speler kunnen de cursief gedrukte rollen erachter ook door hem/haar ingevuld worden.

PROLOOG

(richting theater verschuilen zich achter bomen en struiken de kleine mannen uit het spel. Met hun schepjes, emmertjes en mandjes zijn ze er aan het werk. Af en toe laten ze hun gezichten

aan het publiek zien om ze daarna weer snel giechelend terug te trekken. Achter de bomen en struiken is druk gegiechel te horen. De kleine mannen zijn verlegen maar nieuwsgierig. Het theater is bij het binnenlopen van het publiek al gevuld met muziek. Als iedereen aanwezig is stopt de muziek. We starten een opname met de stemmen van een grootmoeder en een kind dat bij haar logeert. Het oog van het publiek ziet een met bladeren bedekt, hier en daar heuvelig speelplan met het natuurlijke bosdecor als achtergrond. Het bosdecor en de toegedekte bodem ogen naturel maar herbergen weggewerkte, fraaie verrassingen)

KIND: (geluidsopname) Oma?... Oma?... Oma?

OMA: Ja, schatje hier ben ik al, wat is er?

KIND: Oma, ik kan niet slapen.

OMA: Niet slapen? Wat raar, je bent al zo laat opgebleven. Maar ik weet wel iets hoor, je kunt het beste gaan denken aan alle leuke dingen die je vandaag gedaan en gezien hebt. Je zult merken, dan komt de slaap vanzelf.

KIND: Oma?

OMA: Ja?

KIND: Vertel je nog een verhaaltje voor ik ga slapen?

OMA: Natuurlijk kindje, natuurlijk, maar daarna moet je lief gaan slapen hoor.

KIND: Oma?

OMA: Ja?

KIND: Hoe kan het eigenlijk dat je gaat slapen?

OMA: O, dat is niet zo moeilijk, als je aan het einde van de dag in je bedje gaat liggen dan ben je al een beetje moe, als je dan je ogen dicht doet dan komt Klaas Vaak die een heel klein beetje zand in je ogen strooit. En dan ga je slapen.

KIND: Zand?

OMA: Mhm mhm, slaapzand!

KIND: Waar haalt Klaas Vaak dat slaapzand dan vandaan?

OMA: Dat heeft-ie gewoon.

KIND: Maar raakt 't nooit op dan?

OMA: Hé, wijsneusje, je hebt zeker nog niet zo'n zin om te gaan slapen. Zal ik je daar eens wat over vertellen, over dat slaapzand?

KIND: Jaa!!

OMA: Goed dan. Luister. Heel, heel lang geleden woonde er in een bos heel ver hier vandaan een lieve, oude, grijze man met een lange baard in een klein huisje. *(een van de met blad en beschilderd jute toegedekte heuvels komt langzaam omhoog. We zien een eenvoudig huisje verschijnen. Bij dat huisje wat krukjes, een kist en wat rommeltjes die altijd wel rond een huis zwerven als 'n bezem, vuilnisbak, plant, 'n mat e.d.)* Die man heette Klaas Vaak. Het huisje hoefde ook niet zo groot te zijn want Klaas Vaak woonde daar dan wel samen met een heleboel mannetjes voor wie hij zorgde, maar het waren hele kleine mannetjes die niet zoveel ruimte nodig hebben. Het was een mooie open plek in het bos waar dat huisje stond. Ze moesten vaak heel hard werken om alle dingen die gedaan moesten worden voor elkaar te krijgen. En toch waren ze heel gelukkig daar zo samen met elkaar. Je kon ze heel vaak horen zingen! Als je je oren goed spitste dan kon je ze heel ver weg... wacht eens... ik geloof... luister eens goed... hoor jij 't ook...? Ik geloof dat ik ze hier helemaal hoor... *(muziek wordt voller, zang wordt voller, de stem van de vertellende oma sterft weg)* Vooral als ze 's avonds met hongerige buikjes naar huis terug kwamen zongen ze hard om het hongergevoel te vergeten en nog meer zin te krijgen in de lekkere bordjes pap die Klaas Vaak voor ze klaar zou hebben...

SCÈNE 1

Klaas Vaak

(het wordt levendiger op toneel, van meerdere kanten komen de 'kleine' mannen op die het publiek al eerder bij binnenkomst bezig zag met hun gevulde emmertjes, mandjes en schepjes. Tijdens het lied is er natuurlijk een mooie groepsbeweging. Klaas Vaak komt op uit het huisje met een grote pan pap die hij centraal

plaatst. Tijdens het lied deelt hij af en toe een knuffel uit aan de mannetjes of deze komen hém juist een aanhaling geven. Een voor een pakken ze 'n krukje. Al snel moet duidelijk zijn dat hier een heel fijne sfeer hangt. Ze gaan –handenwrijvend vanwege de pan pap- allemaal op hun krukje zitten, er blijft één krukje over)

KLAAS VAAK

Ben je 's avonds wat moe (stevige pas)
En doet dan je ogen toe
Lekker lui te liggen gapen
Lekker lui te liggen slapen
Dan is er 'n lieve man
Die je daarbij helpen kan
Tis die man met grijze haren
Tis die man van vele jaren
Slaapzand strooien is zijn taak
En je kent 'm als Klaas Vaak

'k word loom (Ze strooien een beetje zand over zich
'k word sloom heen en gaan staan slapen.)
raak in 'n fijne droom
rrrr... rrrr... rrrr... (snurken)
mmm... mmm... mmm... (smakken)

Ben je leeg en uitgeblust
Ben je eig'lijk toe aan rust
Is het tijd om te gaan dromen
Om de slaap te laten komen
Dan is er 'n lieve man
Die je daarbij helpen kan

Tis die man met grijze haren
Tis die man van vele jaren
Slaapzand strooien is zijn taak
En je kent 'm als Klaas Vaak

'k word loom (Als boven.)
'k word sloom
raak in 'n fijne droom
rrrr... rrrr... rrrr... (snurken)
mmm... mmm... mmm... (smakken)

Zit de dag er bijna op
Kan er niets meer in je kop
Wil je je laten verleiden
In een diepe slaap te glijden
Dan is er 'n lieve man
Die je daarbij helpen kan
Tis die man met grijze haren
Tis die man van vele jaren
Slaapzand strooien is zijn taak
En je kent 'm als Klaas Vaak

'k word loom (Als boven.)
'k word sloom
raak in 'n fijne droom
rrrr... rrrr... rrrr... (snurken)
mmm... mmm... mmm... (smakken)

tis een kerel naar je smaak
en je kent 'm als Klaas Vaak!

KLAAS VAAK: Hallo, dag lieve kleine harde werkers van me.

ALLEN: Hallo, Klaas Vaak. *(de kleine mannen verlevendigen met veel stil spel het geheel)*

KLAAS VAAK: Ik ben blij dat ik jullie na zo'n dagje hard werken altijd weer allemaal terug zie. Kijk eens, ik heb een heerlijk pannetje pap voor jullie klaargemaakt. Hé, wat zie ik nu? Er is een krukje leeg. Wie is er niet meegekomen?

ALLEN: *(door elkaar en heftig knikkend naar elkaar)* Ik ben er. Ja, ik ook. Ik ben meegekomen. Ben jij er? Ja, ik ben er. Goh, ik dacht al, zou hij er zijn, maar je bent er. Ja, ik ben er. Hé, hij is er ook. Ja, en hij ook. Ja, ik ben er ook. En zelf ben ik er ook.

KLAAS VAAK: Ja ja, maar wat ik graag wil weten is: wie is er niet?

ALLEN: *(er volgt zo'n zelfde door-elkaar-praat-stukje. Daar waar zij de kans krijgen in de volgende scène kan dit ook spontaan, zonder dat de tekst dit aangeeft)* O, dat weet ik niet. Nee, ik ook niet. Ik ben er. Ja, ik ook. Ik ben meegekomen. Ben jij er? Ja, ik ben er. Goh, ik dacht al, zou hij er zijn, maar je bent er. Ja, ik ben er. Hé, hij is er ook. Ja, en hij ook. Ja, ik ben er ook. En zelf ben ik er ook.

KLAAS VAAK: Had ik nu die lijst maar waar al mijn kleine vriendjes op st...

PUK: Hier is de lijst Klaas Vaak.

KLAAS VAAK: Ach, m'n lieve, beste Puk. *(hij geeft hem een schouder- klopje)* Wat zou ik toch zonder jou moeten? *(Klaas Vaak werkt 'n presentielijst af. De mannetjes hebben de meest wonderlijke namen. Als het even kan komt hun naam een beetje uit in hun karaktertje of kleding)* Blauwblousje? Snoepie? Roodruitje? Grijsje? Bruinbroekje? Bollebasje? Baardmans? Stuntel? Giechel? Bakkebaard? Babbel? Knorrepot? Puk? Muk? Muk? Muk is er niet! En dat nog wel op een dag die zo speciaal is voor hem. Waar zou hij zijn, er zal toch niks met hem gebeurd zijn? We moeten hem vinden. Kom vriendjes, zoals we dat altijd doen: in een kringetje, allemaal met de neus de andere kant op zodat het geluid alle kanten op gaat, en hard roepen: MUK!!!

ALLEN: MUK!!!

KLAAS VAAK: *(ook tegen het publiek)* Iedereen die roepen kan: meeroepen, ik kan geen van mijn vriendjes missen! MUK!!!

ALLEN: *(ze beginnen met een klein kringetje dat ze steeds laten*

uitdijen) MUK!!! MUK!!! (het roepen wordt minder luid, ze zoeken in de bosrand)

MUK: *(Muk komt op in het publiek met een bijna niet gevuld emmertje. Hij gaat handjes schudden en feliciteert iedereen) Hartelijk gefeliciteerd met mijn verjaardag. (op het toneel gekomen loopt hij met z'n rug naar de pan met pap naar achteren, steeds naar kinderen roepend) En jij ook hè, hartelijk gefeliciteerd met mijn verjaardag! (hij dreigt in de pan te vallen, maar doet dit steeds nét niet, telkens dicht bij de pan reageert hij zogenaamd op een kind met teksten als) O, dat vind ik leuk, zij zwaait naar mij. (dan doet hij weer een paar stappen naar voren, herhaalt de scène naar achteren zich opnieuw, maar weer valt hij er niet in. Misschien waarschuwen de kinderen hem) Wat? Die pan met pap? Wat is daarmee? Nee, daar val ik niet in. Hé, wacht eens, ze roepen iemand! MUK? Wie is dat ook alweer? Ik ken hem wel. Even denken. Zo'n klein mannetje, geel broekje, bruin jasje, ziet er 'n beetje dom uit geloof ik. En, hij loopt ook een beetje raar. (hij doet 'n paar rare stappen) En hij heeft altijd 'n katapult in z'n broekz... (hij ziet z'n katapult zitten) O, haha, dat ben ik zelf! Hallo, jullie hoeven niet verder te zoeken hoor, hier ben ik! (op deze laatste tekst maakt hij een stap waarbij hij wél met z'n achterste in de pap valt. Iedereen komt toegesnel)*

ALLEN: *Muk is terug, Muk is terug! (ze bevrijden hem uit de pan) O, wat jammer van de pap, wat zonde. (sommigen snoepen van de pap die aan z'n broek kleeft) Mhm, lekker. Heerlijke pap, Klaas Vaak!*

KLAAS VAAK: *Jongens, jongens, kom, dat is niet gezond. Muk heeft de hele dag met die broek gewerkt om slaapzand te zoeken. Daar wordt zo'n broek vies van, daar kun je niet zomaar van gaan snoepen, dat is niet goed voor je. Ik maak straks wel nieuwe pap. Muk, ik ben blij dat je terecht bent. Wij maakten ons een beetje zorgen.*

MUK: *Dus jullie zijn niet boos op mij vanwege de pap?*

KLAAS VAAK: *Welnee!*

ALLEN: *(door elkaar) Natuurlijk niet, echt niet, welnee, nee hoor!*

PUK: *Natuurlijk niet gekkie, we kennen je toch. Hier heb je alvast een eerste cadeautje.*

MUK: *Een cadeautje, waarom?*

PUK: *Je bent toch jarig.*

MUK: O ja. *(hij schudt handen en zegt telkens)* Hartelijk gefeliciteerd met mijn verjaardag!

PUK: *(hij brengt hem terug naar z'n plaats)* Nee, je hoort te zeggen hartelijk gefeliciteerd met jouw verjaardag.

MUK: O? *(weer start hij z'n rondje en feliciteert hij iedereen)* Hartelijk gefeliciteerd met jouw verjaardag! *(op het laatst feliciteert hij ook Puk)* Hartelijk gefeliciteerd met jouw verjaardag... maar jij bent toch helemaal niet jarig?

PUK: Nee, uh, maakt niet uit, maak maar snel dit cadeautje open. *(er zit een nieuwe, droge broek in)*

MUK: Ah, m'n vriendje Puk, jij denkt toch ook altijd aan alles! M'n beste vriend! Dankjewel! *(ze omhelzen elkaar, Muk begint meteen te lachen)* Hahaha, niet kriebelen, je weet dat ik daar niet tegen kan. *(andere kleine mannen gaan elkaar nu ook kriebelen, er wordt flink gelachen)* Haha, we kunnen allemaal niet tegen kriebels!

KLAAS VAAK: Beste Muk, je wordt nu een grote kabouter, 100 jaar! *(iedereen komt hem feliciteren. Er ontstaat een verjaardagslied uit. Muk trekt z'n nieuwe broek aan)*

BEN JE JARIG?

Ben je jarig, ben je jarig?

Doe je mondhoeken omhoog!

Lach de hele dag

En wandel door de ereboog

Vier 't met je beste vrienden

Maak een feestje met elkaar

Want 't feest van je verjaardag

Is per slot maar eens per jaar!

Slingers, taart en limonade

Chips en snoep en 'n groot feest

En je hoeft pas naar je bed

Als opa en oma zijn geweest
Zingen, handjes en kadootjes
Lichtjes, kaarsjes en 'n koek
Maar 't leukste van de dag was
Al je vrienden op bezoek!

Ben je jarig, ben je jarig?
Doe je mondhoeken omhoog!
Lach de hele dag
En wandel door de ereboog
Vier 't met je beste vrienden
Maak een feestje met elkaar
Want 't feest van je verjaardag
Is per slot maar eens per jaar!

Ben je jarig, ben je jarig?
Doe je mondhoeken omhoog!
Lach de hele dag
En wandel door de ereboog
Vier 't met je beste vrienden
Maak een feestje met elkaar
Want 't feest van je verjaardag
Is per slot maar eens per jaar!

Want 't feest van je verjaardag
Is per slot maar eens per jaar!

KLAAS VAAK: Muk, hartelijk gefeliciteerd met je verjaardag! Jij mag zeggen wat je graag wilt hebben voor je verjaardag!

MUK: O, haha, da's niet zo moeilijk! Een héél grote taart met wel 100 kaarsjes die ik helemaal alleen op mag eten!

PUK: Maar Muk, dat kan toch niet, je weet dat Klaas Vaak niet zoveel

geld heeft.

KLAAS VAAK: Heb je nog meer wensen?

MUK: Ik heb een nóg grotere wens! Het liefste zou ik 'n heeeeeeeeel groot avontuur willen meemaken!

KLAAS VAAK: Dat vroeg je vorig jaar ook al, toen je 99 werd.

PUK: *(de anderen beamen direct)* Ja maar Muk, dat kan natuurlijk niet, een groot avontuur moet je overkomen, dat kun je toch niet zomaar cadeau geven.

KLAAS VAAK: *(geheimzinnig in zichzelf)* Ach, we zullen zien, we zullen zien. Wat je wel kan overkomen op zo'n speciale dag, waarop je 100 jaren wordt, is dat er allerlei familieleden op bezoek komen die je nog nooit hebt gezien. Daar zul je ze net hebben. Muk, mag ik je voorstellen, helemaal van de andere kant van het bos, je tante Ans met je nichtjes.

TANTE ANS: *(opgelopen komt een, in een roze mantelpakje gestoken, forse vrouw, haar haar hoog opgestoken. Natuurlijk ontbreekt ook een roze handtasje niet. Om haar heen een stel schuwe nichtjes die dicht bij haar in de buurt blijven)* Hallooo, dag lieve Klaasiebaasie van me, geef me eens een lekkere pakkerd. Tis te lang geleden, tis té lang geleden. Waar is ie, die lieve kleine Mukske..., ah dat moet 'm zijn, wat is ie gegroeid. Kom hier kleine knulliebullie. *(ze drukt 'm stevig tegen haar aan)* M'n kleine Mukkiepukkie. Hier, een lekkere dikke zoen van me, en nog een en nog een. *(Muk trekt rare gezichten)* Hartelijk gefeliciteerd. Meisjes geven jullie je neefje eens een hand. O. ik heb wat poepluiertjes van 'm verschoond, als ik daar nog aan denk. *(ze houdt haar neus dicht, de anderen gniffelen)* Wat een zoete jongen. Gezellig! Hebben jullie al voor 'm gezongen?

OME FRITS: Hier moet 't ergens zijn, mannen. Vaar maar op mijn kompas! 't Komt me hier steeds bekender vo... nou, wat zeg ik?

KLAAS VAAK: En daar is je ome Frits, Muk. Met z'n vrienden. Hij heeft veel gevaren vroeger. Op alle grote zeeën! Ze lusten wel een glaasje, dus als ze wat rare dingen zeggen moet je je daar maar niet te veel van aantrekken. *(oom Frits en z'n vrienden hebben zich vanwege het feest in het net gestoken, maar daar doorheen zijn nog goed ruwe bolsters te herkennen)*

OME FRITS: Ahoy allemaal! Goed als we even aanleggen voor 'n glaasje? Hé die Klaas, ouwe landrot, hoe gaan de zaken? Bedankt voor de uitnodiging. En Ansje ook hier!? *(hij geeft haar*

een tik tegen haar billen) We drinken straks 'n glaasje samen!

TANTE ANS: O, die onbehoorlijke vlerk, spínnijdig kan ik altijd worden om z'n opmerkingen.

OME FRITS: Waar is ie, de jarige?

TANTE ANS: Daar.

OME FRITS: Kijk nou toch, van Spitsbergen tot Kaap de Goede Hoop niet zo'n ferme knaap gezien! Een zeebonk in de dop! Kerel, proficiat! Was ik nog maar in m'n beste jaren jongen. Dan konden we samen de woelige baren op. Jij en ik en m'n mannen met mijn prachtige schip genaamd "KRIE...".

KLAAS VAAK: Frits!

OME FRITS: Wat? *(hij beseft dat hij bijna iets verraadt)* Oja, oja.

KLAAS VAAK: Muk, je hebt van Puk een mooie nieuwe broek gekregen, we hebben met z'n allen 'n groot verjaardagslied voor je gezongen. Er is bezoek van familieleden. Je moet nog even geduld hebben, dan hebben we een feest en 'n mooi cadeau voor je. Goed?

MUK: *(hij wrijft in z'n handen)* Ja, natuurlijk Klaas Vaak, natuurlijk.

KLAAS VAAK: Prima! Nog iets belangrijks jongens; de werkzaamheden van vandaag! Zullen we het slaapzand dat jullie gehaald hebben op de bewaarplek leggen? *(allen snorren hun emmertjes en mandjes op en gooien een voor een, in een rijtje staand, het zand in de kist. Tante Ans, ome Frits en hun metgezellen hebben een stiekem onderonsje. Klaas Vaak neemt Muk even apart)* Waarom was je zo laat?

MUK: Nou, dat komt Klaas Vaak, ik wilde graag mijn emmertje ook vol hebben met slaapzand, maar dit was het laatste beetje dat er te vinden was. Volgens mij is het slaapzand OP!!!

ALLEN: WAT!?

MUK: Het slaapzand is OP!!

ALLEN: *(allen reageren groot, hier is iets ergs aan de hand)* O!!! Het is een ramp. Ja, ik kon ook al niet veel vinden. Wat vreselijk. Oei! Het slaapzand op!?!?

KLAAS VAAK: Weet je het zeker Muk?

MUK: Ja, Klaas Vaak. Maar... uh... is dat echt zo erg, Klaas Vaak?

KLAAS VAAK: *(duidelijk aangeslagen, diep bezorgd)* Ja, dat is erg,

heel, heel erg. *(hij gaat zitten. Alle kleintjes kruipen dicht bij hem. De feestgasten sluiten zich ook aan)*

PUK: Waarom is dat eigenlijk erg, Klaas Vaak?

KLAAS VAAK: Dat zal ik jullie vertellen. We gebruiken het slaapzand om de mensen te kunnen laten slapen. Als mensen namelijk níet kunnen slapen kunnen ze niet rusten en niet dromen. En als ze dat niet kunnen worden ze erg moe en snel boos en nog sneller boos en nóg sneller boos, en dan maken ze ruzie met elkaar, zo erg en zoveel dat iedereen ruzie met elkaar heeft en niemand meer fijn samenleven kan. *(met de hand voor de mond luisteren de kleintjes ademloos naar Klaas Vaak)*

STUNTEL: Daar moeten we iets aan doen!

GIECHEL: Maar er is toch zand genoeg? Kijk hier ligt toch ook zand, en hier en hier. Kunnen we dat dan niet gebruiken?

STUNTEL: Nee dommie, natuurlijk niet.

KLAAS VAAK: Jawel, jawel, dat kan wel... maar...

ALLEN: *(ongeduldig)* Maar...?

KLAAS VAAK: Maar dat zand moet dan besprenkeld zijn met tranen.

ALLEN: Met wat?

KLAAS VAAK: Met tranen.

BAARDMANS: O, da's niet zo moeilijk Klaas Vaak! *(hij loopt richting Giechel en geeft hem een schop onder z'n achterste, dan wenkt hij iedereen. Op Puk, Muk en Klaas Vaak na gaan de anderen naar het zand. Op een koddige manier schoppen, bijten, slaan ze elkaar, ook met het handtasje, en trekken aan elkaars baard en haren totdat iedereen huilt en ze hun tranen op het zand laten vallen)*

KLAAS VAAK: Nee jongens, niet doen, dat bedoel ik niet.

ALLEN: *(het huilen stopt abrupt. Door elkaar)* O? Dat zeg ik toch. Wist ik wel. Maar je zegt niks.

KLAAS VAAK: Het moeten niet zomaar tranen zijn. Het moeten tranen zijn van de droomedaris.

ALLEN: 'n Wat?

KLAAS VAAK: Droomedaris.

MUK: Droomedaris?

KLAAS VAAK: Droomedaris! (*iedereen haalt schouders op*)

PUK: O, u bedoelt natuurlijk tranen van de drómedaris?

KLAAS VAAK: Nee, ik bedoel tranen van de dróómedaris, dat is een heel ander dier. Ik weet niet eens zeker of ze nog wel bestaan, droomedarissen. Maar... ik heb ooit een heel grote fles droomedaristranen gezien op een van mijn reizen, als ik nu nog eens wist waar... O, ik weet 't, ik weet 't weer. Maar dat kan ik niet van iemand vragen... Die fles droomedaristranen staat bij het huisje van de Harige Heksen! (*allen deinzen een beetje terug*) Ik kan dat niet vragen aan jullie, het is té gevaarlijk, als ik nu zelf nog jong en vol energie zou zijn... Jij misschien ome Frits?

OME FRITS: Nou, nee, luister, als ik nu nog in m'n beste jaren zou zijn...

KLAAS VAAK: Tante Ans?

TANTE ANS: Ach jochie, ik zie me al, heel m'n pakje vies!

MUK: Wat kunt u niet vragen Klaas Vaak?

KLAAS VAAK: Nou, of iemand die fles durft te gaan halen, dan kunnen we wélk zand dan ook gebruiken om slaapzand van te maken.

ALLEN: (*ze zijn plots enthousiast en staan te dringen en te trappelen*) IK IK IK!! Ik wil dat wel doen! O, alsjeblief, ik Klaas Vaak. Kies mij, kies mij! Ikke! Ikke!

KLAAS VAAK: Ja maar jongens... de gevaren onderweg! (*ze wuiven dit weg*) Als ik alleen maar denk aan de Moddermannen! (*telkens als hij iets noemt verstoppen zich een paar kleintjes*) De Rokende Reus! De Suikerspin! (*met een extra sterke reactie op deze tekst verstoppen tante Ans en de nichtjes zich*) Graad de Piraat! (*nu is de beurt aan ome Frits om met z'n vrienden te 'schrikken' en weg te kruipen*) En dan heb ik het nog niet eens over de Harige Heksen zelf! (*alleen Puk en Muk zijn blijven staan. Klaas Vaak kijkt om zich heen*) Ja, dat dacht ik wel, gaan jullie ook maar snel weg jongens.

PUK: Nee!

MUK: Wij willen wel!

KLAAS VAAK: Nee, toe maar jongens, ga maar fijn spelen, ik zal eens moeten denken hoe ik dat op ga lossen met dat slaapzand. Ik heb geen flauw idee.

PUK: Maar wij willen wel Klaas Vaak.

MUK: Wij willen heel graag de droomedaristranen gaan halen.

KLAAS VAAK: Wat? O, nee jongens, nee, dat is echt veel te gevaarlijk!

PUK: Dat kunnen wij echt wel Klaas Vaak!

KLAAS VAAK: Er loeren zoveel gevaren onderweg!

PUK: Wij hebben samen al zoveel gevaren doorstaan, het lukt ons!

KLAAS VAAK: Dit zijn niet zomaar kleine dingetjes hoor!

PUK EN MUK: Ah, Klaas Vaak, mag het, mag het? We kunnen het, we kunnen het!

KLAAS VAAK: (*'n beetje plagerig*) Wacht eens, ik heb natuurlijk mijn drie grote neven nog. Zij zouden eigenlijk ook op je verjaardag komen. Ze komen natuurlijk een beetje later. Die zou ik ook kunnen vragen om die fles met droome...

PUK EN MUK: Neenee, wij willen het doen, wij!

KLAAS VAAK: Maar dat zijn heel aardige knapen hoor, ze helpen me altijd als ik het vra...

PUK EN MUK: Neenee, wij, wij!

KLAAS VAAK: Nou... vooruit dan. Maar zullen jullie heel, heel, héél voorzichtig zijn!?

PUK EN MUK: Jaah. (*de anderen komen uit hun schuilplaatsen tevoorschijn*)

KLAAS VAAK: Wanneer willen jullie gaan?

PUK: Meteen?

MUK: Ja, meteen!

KLAAS VAAK: Jullie hebben gelijk, hoe sneller hoe beter. Neem wel wat handige spulletjes mee voor onderweg. (*de anderen dragen allerlei onnodige spullen aan als de vuilnisbak, bezem en mat*) Nee, nee alleen het hoogstnoodzakelijke én een paar handige dingen! Al die zware ballast houdt maar op. Een rugzak en een reistas, dat is voldoende! (*de anderen brengen dit en helpen met het omdoen*) En hier, heel belangrijk, dit bordje, dat zou wel eens kunnen helpen. (*er staat 'HEKSEN' op het bordje*)

MUK: (*hij leest*) Heksen?

PUK: Ja, dan weten we waar we naar op zoek zijn. Nou, tot ziens.

KLAAS VAAK: Tot ziens, en voorzichtig zijn hoor! Kijk uit voor de Moddermannen en de Rokende Reus!

TANTE ANS: En blijf weg bij de Suikerspin!

OME FRITS: En kom niet in de buurt van Graad de Piraat!

KLAAS VAAK: En blijf uit handen van de Harige Heksen!

MUK: Tot ziens.

ALLEN: Tot ziens.

PUK: Tot ziens.

KLAAS VAAK: Ja, knulletjes, tot ziens en heel terugkomen hoor! *(er is steeds meer afstand gekomen tussen Puk en Muk en de rest van de groep. Ze staan op afstand naar elkaar te zwaaien. Ze voelen zich er ongemakkelijk bij en rennen naar verloop van tijd snel nog even naar de groep toe voor een omhelzing en wat geknuffel)*

ALLEN: *(door elkaar)* Ah, niet kriebelen, ik kan niet tegen kriebels! Niet doen! Hé, dat kriebelt.

MUK: Daag!

ALLEN: Daag!

PUK: Daag!

ALLEN: Daag! Tot ziens! Voorzichtig zijn hoor! *(er wordt naar elkaar gezwaaid, alle spullen worden meegenomen, het huisje zakt naar voren en ziet er weer uit als 'n heuvel vol bladeren. Al zwaaiende en roepende lopen Puk en Muk een andere kant op dan Klaas Vaak, de kleine mannen en de feestgasten. Spoedig is het toneel leeg, er volgt een overgangsmelodie)*

SCÈNE 2

DE MODDERMANNEN

(er komt een bosvolk met trommels op. Hun opkomst begint met een zacht getrommel dat aanzwelt tot een geluid dat het hele theater overweldigend vult. Spoedig komen er van vele kanten bosmensen opgelopen die zich aansluiten bij de trommelaars. Onder zachter getrommel start een ritueel. Brede gebaren van een hoofdman, een kleine inlandse dans waarbij door een klein bosmens een grote mand met fruit en groente centraal wordt

neergezet. Puk en Muk komen tijdens hun zoektocht 'toevallig' voorbij maar houden zich terzijde en kijken vanachter een schuilplaats -als waren zij ook publiek- naar dit schouwspel. Op een teken van de hoofdman scharniert langzaam een grote rots naar boven. Hij was aan het zicht onttrokken doordat hij bedekt was met beschilderd jute, bladeren en takken. De vorm van de rots doet denken aan een monsterlijk gezicht. Een staccatogeroffel start. De bosmensen vallen op hun knieën en buigen diep voor deze rots. Na verering schuift uit de rots een grote rotsige 'bak' naar voren, hij is gevuld met pruttelend water/modder met veel blad erop. Er komt damp vanaf. Als de spanning in het geroffel opgevoerd wordt en het woord 'MODDERMANNEN' meeklinkt in het ritme stijgt er langzaam uit het water een grotesk modderig figuur op. Er klinkt een vererend 'OH!!' uit de groep op. De Modderman ziet er heel vies uit. Door lange haren en lappen wordt het griezelige nog benadrukt; we denken aan een onderaards wezen. Hij richt de armen zijwaarts, maakt mystieke bewegingen en aan beide zijden van het wezen stijgen nog twee figuren op. Ook zij lijken lange tijd in de modder verbleven te hebben. (De bak loopt achter de rots door, de wezens kunnen daar op het juiste moment onder water gaan, onder de rots doorkruipen en statig voor het publiek omhoog komen, voor het publiek zal het lijken of zij lange tijd onder water waren. In eenvoudigere vorm is de bak slechts gevuld met veel bladeren.) De mand wordt wat dichterbij geplaatst zodat duidelijk is dat die voor de Moddermannen bedoeld is. Het woord 'HONGER' begint nu steeds harder mee te klinken in het geroffel. De Moddermannen komen kronkelend uit de bak en begeven zich langzaam richting mand. Ze maken eetbewegingen met hun handen richting mond. Het fruit wordt met groteske gebaren afgekeurd en de mand wordt omgeschopt. De kleine bosmens gaat het fruit en groente terug doen in de mand. Nog grotere eetbewegingen worden richting bosmensen gemaakt. De bosmensen deinzen terug bij iedere onverwachte beweging van de Moddermannen. Ze isoleren het kleine bosmensje die ze richting bak willen dwingen. Dan staat Muk plotseling op)

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

TONEEL
UITGEVERIJ **INK**

“Samenspelen” is ons motto